

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ НЕЙРОХІРУРГІЇ ІМ.АКАД. А.П.РОМОДАНОВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням вченої ради
ДУ «ІНХ НАМН»
протокол №__ від _____ 2022 р.
Голова вченої ради
_____Є.Педаченко
«__» _____ 2022 р.

ПРОЄКТ

**ПОЛОЖЕННЯ
про організацію підвищення кваліфікації
науково-педагогічних працівників
ДУ «ІНХ НАМН»**

Київ-2022

Дане Положення розроблено відповідно до «Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково-педагогічних працівників» (Наказ МОН України №1341 від 30.10.2020), статті 59 Закону України «Про освіту», статті 60 Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про професійний розвиток працівників», «Порядку підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. №800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників».

I. Загальні положення

Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Державної установи «Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П.Ромоданова Національної академії медичних наук України» (далі – ДУ «ІНХ НАМН») визначає основні засади планування та організації, види, форми, зміст, тривалість, періодичність, результати підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників (далі – НПП) ДУ «ІНХ НАМН».

Метою підвищення кваліфікації є вдосконалення професійної підготовки НПП шляхом поглиблення та розширення їх професійних знань, умінь і навиків, набуття досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків.

Підвищення кваліфікації є необхідною умовою атестації НПП та враховується під час обрання на посаду за конкурсом чи укладення трудового договору з працівниками.

Основні завдання підвищення кваліфікації НПП: безперервний процес набуття нових та вдосконалення раніше набутих професійних та загальних компетентностей, необхідних для професійної діяльності; набуття особою досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності та/або професії, та/або займаної посади; формування та розвитку цифрової, управлінської, комунікаційної, медійної, інклюзивної, мовленнєвої компетентностей тощо.

Професійний розвиток науково-педагогічних працівників передбачає постійну самоосвіту та інші види і форми професійного зростання і може здійснюватися шляхом формальної та неформальної освіти, стажування, здійснення професійної діяльності тощо. Зокрема, професійним розвитком може вважатися здобуття наступного ступеня вищої освіти (освітньо-наукового, наукового), у тому числі за іншою спеціальністю, спеціалізація, підвищення кваліфікації, стажування та/або самоосвіта, виконання нових або більшої складності професійних обов'язків тощо, що дає змогу науково-педагогічному працівнику підтримувати належний або покращувати рівень професійної кваліфікації і триває впродовж усього періоду його професійної діяльності. Професійний розвиток науково-педагогічних працівників має враховувати відповідний професійний стандарт (за наявності) і конкретні

посадові обов'язки та/або перспективи їх розширення. Крім зазначеного, беруться до уваги особисті професійні інтереси науково-педагогічних працівників, набутий досвід, рівень виконання професійних (посадових) обов'язків. Наукова установа сприяє професійному розвитку своїх науково-педагогічних працівників.

Заходи професійного розвитку науково-педагогічних працівників можуть здійснюватися як в Україні, так і за кордоном. Участь у програмах професійного розвитку на території держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом, не допускається.

Основними складовими професійного розвитку науково-педагогічних працівників є підвищення кваліфікації та стажування.

II. Види, форми, тривалість і періодичність та організація підвищення кваліфікації НПП

1. Види та форми підвищення кваліфікації

1. Підвищення кваліфікації НПП ДУ «ІНХ НАМН» може здійснюватися за різними видами підвищення кваліфікації, у тому числі шляхом участі у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах, школах тощо. Окремі види діяльності науково-педагогічних працівників (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня) можуть бути визнані як підвищення кваліфікації.

2. Науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами: інституційною (очна (денна), вечірня), заочною, дистанційною, мережевою), дуальною, на робочому місці, на виробництві тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись. Підвищення кваліфікації може бути організовано за місцем роботи науково-педагогічних працівників, за іншим місцем (місцями) та/або дистанційно, якщо це передбачено договором та/або відповідною програмою.

3. Основними напрямками підвищення кваліфікації можуть бути:

- розвиток професійних компетентностей (фахових методик, технологій тощо);
- використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку;
- мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність;
- розвиток управлінської компетентності (для керівників закладів освіти, науково-методичних установ та їх заступників) тощо.

Зазначений перелік напрямів підвищення кваліфікації не є вичерпним і може бути скорегований або доповнений відповідно посад та потреб науково-

педагогічних працівників. У разі викладання декількох навчальних дисциплін науково-педагогічні працівники самостійно обирають послідовність підвищення кваліфікації за певними напрямками у міжтестастійний період в межах загального обсягу (тривалості) підвищення кваліфікації, визначеного законодавством.

2. Періодичність та обсяги підвищення кваліфікації

Згідно з законодавством науково-педагогічні працівники ДУ «ІНХ НАМН» підвищують свою кваліфікацію не рідше одного разу на п'ять років. При цьому ДУ «ІНХ НАМН» забезпечує таке підвищення кваліфікації із збереженням середньої заробітної плати.

Обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників устанавлюється в кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС, один кредит ЄКТС становить 30 годин) за накопичувальною системою і для науково-педагогічних працівників закладів вищої протягом п'яти років не може бути меншим ніж шість кредитів ЄКТС. Накопичувальна система передбачає можливість враховувати обсяги підвищення кваліфікації чи інших видів професійного удосконалення, які визнаються як підвищення кваліфікації і які здійснювалися науково-педагогічним працівником будь коли впродовж міжтестастійного періоду.

3. Суб'єкти підвищення кваліфікації

Суб'єкт підвищення кваліфікації – це заклад освіти (його структурний підрозділ), наукова установа, інша юридична або фізична особа, у тому числі фізична особа – підприємець, що провадить освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників. Науково-педагогічні працівники вільні у виборі суб'єктів підвищення кваліфікації. Суб'єкт підвищення кваліфікації може організовувати освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації за місцем провадження власної освітньої діяльності та/або за місцем роботи науково-педагогічних працівників, за іншим місцем (місцями) та/або дистанційно, якщо це передбачено договором та/або відповідною програмою. Підвищення кваліфікації може здійснюватися у різних суб'єктів, що надають такі освітні послуги. Основним критерієм вибору науково-педагогічним працівником чи вченою радою ДУ «ІНХ НАМН» суб'єкта підвищення кваліфікації має бути відкритість і достовірність інформації про діяльність суб'єкта підвищення кваліфікації та відповідні програми, якість надання відповідних послуг.

4. Організація підвищення кваліфікації

Питання планування та проведення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, процедура зарахування окремих видів діяльності, їх

результатів та обсяг підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників визначаються вченою радою ДУ «ІНХ НАМН».

Як правило, траєкторію професійного розвитку та змістовну його частину визначає науково-педагогічний працівник. У разі потреби, науково-педагогічний працівник може отримувати консультативну допомогу колег, завідувача відділу, в якому він працює, або іншої посадової особи, відповідальної за професійний розвиток науково-педагогічних працівників на відповідному рівні. Завідувач відділу, в якому працює науково-педагогічний працівник або особа відповідальна за професійний розвиток науково-педагогічних працівників, можуть надавати науково-педагогічному працівнику конкретні рекомендації щодо напрямів та змісту його професійного розвитку.

План підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників доцільно формувати на відповідний навчальний рік на основі пропозицій, наданих науково-педагогічними працівниками. Для планування підвищення кваліфікації науково-педагогічному працівнику потрібно надати інформацію про: орієнтовні строки підвищення кваліфікації, програму та її обсяг, суб'єкта підвищення кваліфікації.

План підвищення кваліфікації на відповідний рік може включати: список науково-педагогічних працівників, які повинні пройти підвищення кваліфікації у цьому році, теми (напрями, найменування), форми, види, обсяги (тривалість) підвищення кваліфікації (в кредитах ЄКТС), перелік суб'єктів підвищення кваліфікації, строки (графік), вартість підвищення кваліфікації (у разі встановлення) або примітку про безоплатний характер надання такої освітньої послуги. План підвищення кваліфікації може бути змінено протягом року в порядку, визначеному вченою радою. На підставі зазначеного плану здійснюється фінансування підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників за кошти державного бюджету, коштів спеціального фонду, інших джерел, не заборонених законодавством.

5.Визнання результатів та документ про підвищення кваліфікації

Результати підвищення кваліфікації враховуються під час:

- проведення атестації науково-педагогічних працівників Інституту;
- обрання на посаду за конкурсом чи укладення трудового договору з науково-педагогічними працівниками.

Результати підвищення кваліфікації у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, не потребують окремого визнання чи підтвердження. Результати підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визнаються рішенням вченої ради ДУ «ІНХ НАМН».

Умови і порядок визнання результатів підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти встановлюється згідно з законодавством. Науково-педагогічний працівник подає на розгляд вченої ради ДУ «ІНХ НАМН» клопотання про визнання результатів підвищення кваліфікації та документи про проходження підвищення кваліфікації. Вчена рада розглядає надані документи та виносить рішення про їх зарахування у відповідних кредитах ЄКТС.

У разі підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) замість документа про підвищення кваліфікації подається звіт, творча робота та/або монографія. Форму звіту визначає вчена рада ДУ «ІНХ НАМН» у кожному окремому випадку.

За результатами розгляду вчена рада ДУ «ІНХ НАМН» приймає рішення про визнання чинезизнання результатів підвищення кваліфікації. У разі незизнання результатів підвищення кваліфікації вчена рада ДУ «ІНХ НАМН» може надати рекомендації науково-педагогічному працівнику щодо повторного підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації та/або прийняти рішення щодо неможливості подальшого включення такого суб'єкта підвищення кваліфікації до плану підвищення кваліфікації закладу освіти до вжиття ним дієвих заходів з підвищення якості надання освітніх послуг.

Окремі види діяльності науково-педагогічних працівників (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, вищої освіти) можуть бути визнані як підвищення кваліфікації. Процедура зарахування окремих видів діяльності, їх результатів та обсяг підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників визначаються вченою радою ДУ «ІНХ НАМН».

Визнаватися як підвищення кваліфікації можуть окремі види діяльності науково-педагогічних працівників. Зокрема:

- програма академічної мобільності, що зараховується в межах визнаних результатів навчання, але не більше ніж 30 годин або один кредит ЄКТС на рік;
- наукове стажування, один тиждень якого зараховується в обсязі 30 годин або одного кредиту ЄКТС;
- визнані результати навчання набуті шляхом інформальної освіти (самоосвіти) в обсязі не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік (для науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь та/або вчене, почесне звання);
- здобуття третього (освітньо-наукового) рівня або наукового рівня вищої освіти вперше або за іншою спеціальністю у межах професійної діяльності або галузі знань в обсязі відповідно до встановленого обсягу

освітньо-професійної (освітньо-наукової, освітньо-творчої) програми у годинах або кредитах ЄКТС, за винятком визнаних (зарахованих) результатів навчання з попередньо здобутих рівнів освіти.

6. Фінансування підвищення кваліфікації

Джерелами фінансування підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників є кошти державного, місцевих бюджетів, кошти фізичних та/або юридичних осіб, інші власні надходження закладу освіти та/або його засновника, інші джерела, не заборонені законодавством. У разі підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, інших коштів, затверджених у кошторисі ДУ «ІНХ НАМН» на підвищення кваліфікації, укладення договору між керівником закладу освіти та суб'єктом підвищення кваліфікації із зазначенням джерела фінансування підвищення кваліфікації є обов'язковим.

За рахунок коштів, передбачених у кошторисах ДУ «ІНХ НАМН», здійснюється фінансування підвищення кваліфікації в обсязі, встановленому законодавством, і відповідно до плану підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, які працюють у таких закладах за основним місцем роботи.

Самостійне фінансування підвищення кваліфікації здійснюється:

науково-педагогічними працівниками ДУ «ІНХ НАМН», які працюють у таких закладах за основним місцем роботи і проходять підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації ДУ «ІНХ НАМН»;

іншими особами, які працюють у ДУ «ІНХ НАМН» на посадах науково-педагогічних працівників за суміщенням або сумісництвом.

На час підвищення кваліфікації науково-педагогічним працівником відповідно до затвердженого плану з відривом від виробництва (освітнього процесу) в обсязі, визначеному законодавством, за науково-педагогічним працівником зберігається місце роботи (посада) із збереженням середньої заробітної плати.

Витрати, пов'язані з підвищенням кваліфікації, відшкодовуються у порядку, визначеному законодавством. Факт підвищення кваліфікації науково-педагогічного працівника підтверджується актом про надання послуги з підвищення кваліфікації, який складається в установленому законодавством порядку, підписується директором ДУ «ІНХ НАМН» та суб'єктом підвищення кваліфікації. Такий акт є підставою для оплати послуг суб'єкта підвищення кваліфікації згідно з укладеною угодою щодо підвищення кваліфікації. Акт не має складатися, якщо договір не укладався, а послуги з підвищення кваліфікації науково-педагогічний працівник сплачував самостійно чи отримував безоплатно.

III. Прикінцеві положення

1. Це Положення затверджується вченою радою ДУ «ІНХ НАМН» та вводиться в дію наказом директора ДУ «ІНХ НАМН».

2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться шляхом затвердження Положення в новій редакції.

3. Після затвердження Положення в новій редакції попереднє Положення втрачає юридичну силу.

Учений секретар

В.Руденко

Голова вченої ради,
директор ДУ «ІНХ НАМН»

Є.Педаченко